

|                                   |                                         |
|-----------------------------------|-----------------------------------------|
| <i>Rodzaj dokumentu:</i>          | <b>Zasady oceniania rozwiązań zadań</b> |
| <i>Egzamin:</i>                   | <b>Egzamin maturalny</b>                |
| <i>Przedmiot:</i>                 | <b>Język angielski</b>                  |
| <i>Poziom:</i>                    | <b>Poziom podstawowy</b>                |
| <i>Formy arkusza:</i>             | EJAP-P0-100, EJAP-P0-200                |
| <i>Termin egzaminu:</i>           | 5 czerwca 2024 r.                       |
| <i>Data publikacji dokumentu:</i> | 5 czerwca 2024 r.                       |

## Rozumienie ze słuchu

### Zadanie 1.

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 <sup>1</sup>                                                                                                       |                                                       | Poprawna odpowiedź |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                                                                                       | Wymaganie szczegółowe                                 |                    |
| 1.1.    | II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i> | 2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje. | F                  |
| 1.2.    |                                                                                                                                                        |                                                       | F                  |
| 1.3.    |                                                                                                                                                        |                                                       | T                  |
| 1.4.    |                                                                                                                                                        |                                                       | F                  |
| 1.5.    |                                                                                                                                                        |                                                       | T                  |

### Zadanie 2.

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024                                                                                                                    |                                                      | Poprawna odpowiedź |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                                                                                       | Wymagania szczegółowe                                |                    |
| 2.1.    | II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i> | 2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.             | F                  |
| 2.2.    |                                                                                                                                                        | 2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.            | C                  |
| 2.3.    |                                                                                                                                                        | 2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu. | D                  |
| 2.4.    |                                                                                                                                                        | 2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.             | B                  |
| 2.5.    |                                                                                                                                                        | 2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu. | A                  |

<sup>1</sup> Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1698).

## Zadanie 3.

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024                                                                                                                |                                                       | Poprawna odpowiedź |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                                                                                   | Wymagania szczegółowe                                 |                    |
| 3.1.    | II. Rozumienie wypowiedzi.<br><i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i> | 2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje. | A                  |
| 3.2.    |                                                                                                                                                    |                                                       | C                  |
| 3.3.    |                                                                                                                                                    |                                                       | A                  |
| 3.4.    |                                                                                                                                                    | 2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.              | B                  |
| 3.5.    |                                                                                                                                                    | 2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje. | B                  |

## Rozumienie tekstów pisanych

## Zadanie 4.

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024                                                             |                                                                | Poprawna odpowiedź |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                                | Wymaganie szczegółowe                                          |                    |
| 4.1.    | II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i> | 3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu. | B                  |
| 4.2.    |                                                                                                 |                                                                | F                  |
| 4.3.    |                                                                                                 |                                                                | A                  |
| 4.4.    |                                                                                                 |                                                                | C                  |

### Zadanie 5.

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024                                                         |                                                       | Poprawna odpowiedź |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                            | Wymagania szczegółowe                                 |                    |
| 5.1.    | II. Rozumienie wypowiedzi.<br><i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i> | 3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.  | C                  |
| 5.2.    |                                                                                             | 3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje. | C                  |
| 5.3.    |                                                                                             | 3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.              | A                  |

### Zadanie 6.

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024                                                         |                                                       | Poprawna odpowiedź |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                            | Wymagania szczegółowe                                 |                    |
| 6.1.    | II. Rozumienie wypowiedzi.<br><i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i> | 3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje. | C                  |
| 6.2.    |                                                                                             |                                                       | C                  |
| 6.3.    |                                                                                             |                                                       | D                  |
| 6.4.    |                                                                                             |                                                       | A                  |
| 6.5.    |                                                                                             | 3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.              | C                  |

### Zadanie 7.

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024                                                         |                                                                           | Poprawna odpowiedź |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                            | Wymagania szczegółowe                                                     |                    |
| 7.1.    | II. Rozumienie wypowiedzi.<br><i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i> | 3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. | D                  |
| 7.2.    |                                                                                             |                                                                           | C                  |
| 7.3.    |                                                                                             |                                                                           | A                  |

**Znajomość środków językowych****Zadanie 8.**

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024                                                                                                                                       |                                                                                                                               | Poprawna odpowiedź |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                                                                                                          | Wymaganie szczegółowe                                                                                                         |                    |
| 8.1.    | I. Znajomość środków językowych.<br><br><i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i> | 1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...]. | A                  |
| 8.2.    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                               | B                  |
| 8.3.    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                               | C                  |
| 8.4.    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                               | B                  |
| 8.5.    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                               | C                  |

**Zadanie 9.**

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024                                                                                                                                       |                                                                                                                               | Poprawna odpowiedź |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                                                                                                          | Wymaganie szczegółowe                                                                                                         |                    |
| 9.1.    | I. Znajomość środków językowych.<br><br><i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i> | 1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...]. | A                  |
| 9.2.    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                               | A                  |
| 9.3.    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                               | B                  |
| 9.4.    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                               | C                  |
| 9.5.    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                               | B                  |

**Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.**

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

## Wypowiedź pisemna

### Zadanie 10.

W Twojej miejscowości niedawno zostało otwarte muzeum związane z jej historią.

W e-mailu do koleżanki z Anglii:

- wyjaśnij, skąd dowiedziałeś się o tym muzeum
- zrelacjonuj przebieg Twojej wizyty w muzeum
- opisz eksponat, który najbardziej Cię zainteresował
- poinformuj o wydarzeniu, które to muzeum zamierza zorganizować w najbliższej przyszłości.

### Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. *Znajomość środków językowych.*

*Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*

III. *Tworzenie wypowiedzi.*

*Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.*

IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*

*Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.*

### Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...];*

5.1. *Zdający opisuje [...] przedmioty, miejsca [...];*

5.4. *Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości;*

5.8. *Zdający opisuje [...] plany na przyszłość;*

7.2. *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia;*

8.3. *Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

## Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

| Do ilu podpunktów zdający się odniósł? | Ile podpunktów rozwinął? |      |      |      |      |
|----------------------------------------|--------------------------|------|------|------|------|
|                                        | 4                        | 3    | 2    | 1    | 0    |
| 4                                      | 4 p.                     | 4 p. | 3 p. | 2 p. | 2 p. |
| 3                                      |                          | 3 p. | 3 p. | 2 p. | 1 p. |
| 2                                      |                          |      | 2 p. | 1 p. | 1 p. |
| 1                                      |                          |      |      | 1 p. | 0 p. |
| 0                                      |                          |      |      |      | 0 p. |

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

## Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

- W ocenie treści egzaminator kieruje się:
  - nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
  - w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
    - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
    - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
- Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
  - nie realizuje tego podpunktu
  - realizuje go w sposób niekomunikatywny.
- Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
  - realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
    - opisz eksponat, który najbardziej Cię zainteresował**  
*The best exhibit was a horse statue.* (jedno odniesienie)
  - rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.
    - The best exhibit was a white horse statue.* (dwa odniesienia)
- Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
  - przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
    - zrelacjonuj przebieg Twojej wizyty w muzeum**  
*At first my friend bought the tickets, we borrowed headphones and entered the main hall.*
  - jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.

*At first, I entered a modern hall with colourful glass walls.*

5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
- jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
  - jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
  - jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
  - jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *buy a ticket, take some photos* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub za pomocą równorzędnych wyrazów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
- opisz eksponat, który najbardziej Cię zainteresował**  
*The clock was huge and tiny.*
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty.
9. Pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) oraz zaimki nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
- zrelacjonuj przebieg Twojej wizyty w muzeum**
  - opisz eksponat, który najbardziej Cię zainteresował**  
*For me the most exciting thing was possibility to try on some clothes from the past. I liked them the most.*
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść, pod warunkiem, że w całości jest napisana w ten sposób; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
- To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy danego podpunktu, np. opisując eksponat, który zdającego najbardziej zainteresował, zdający pisze *The most interesting was a statue* . – taka odpowiedź nie jest akceptowana.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.

15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt niezrealizowany).
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy... / Nie wiem, co... / Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np. *I don't know which exhibit was the most interesting.*
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.
- **poinformuj o wydarzeniu, które to muzeum zamierza zorganizować w najbliższej przyszłości**  
*Next month the museum is going to organize akcja charytatywna.*
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.
- **zrelacjonuj przebieg wizyty w muzeum**  
*I was the first visitor and I bought a ticket. Then there was długa kolejka („odniósł się”)*

### Zadanie 10.

W Twojej miejscowości niedawno zostało otwarte muzeum związane z jej historią.

W e-mailu do koleżanki z Anglii:

- wyjaśnij, skąd dowiedziałeś się o tym muzeum
- zrelacjonuj przebieg Twojej wizyty w muzeum
- opisz eksponat, który najbardziej Cię zainteresował
- poinformuj o wydarzeniu, które to muzeum zamierza zorganizować w najbliższej przyszłości.

Dear Grace,

Can you believe it? Last Saturday, a museum of the history of our town was opened.

- wyjaśnij, skąd dowiedziałeś się o tym muzeum

#### 7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

**Należy uznać** każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający wyjaśnia skąd / w jaki sposób dowiedział się o muzeum, np.

- podaje źródło takiej informacji, np. strona internetowa, reklama/ogłoszenie, telewizja, gazeta, portal społecznościowy), np. *I've learnt about it from social media.* (odniósł się)
- wskazuje osobę, która poinformowała go o muzeum, np. *My best friend informed me about it.* (odniósł się)

Informacja o **okolicznościach**, w jakich zdający dowiedział się o muzeum, jest traktowana jako **element rozwijający**, **pod warunkiem**, że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli wyjaśnia, skąd dowiedział się o tym muzeum, np. *I saw its ad when I was riding a bike in the city centre.* (odniósł się i rozwinął); *I found out about opening the museum a few days ago while listening to our local radio programme.* (odniósł się i rozwinął)

Jeżeli zdający informuje, skąd dowiedział się o muzeum używając **czasu teraźniejszego**, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest **na poziom niższy**, np. *I see a poster at school.* (O->NO); *I see a poster at school during the long break.* (R->O)

| nie odniósł się          | odniósł się                            | odniósł się i rozwinął                                                           |
|--------------------------|----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| I like visiting museums. | I got an email about it from my uncle. | My friend told me about this museum when I was talking to him about my hobby.    |
| I'm a fan of my town.    | I heard about it on a bus.             | I learnt about it from my teacher at school. She heard about it at a conference. |

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, **poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem**, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

- zrelacjonuj przebieg Twojej wizyty w muzeum

#### 5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.

**Należy uznać** każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający relacjonuje **przebieg** swojej wizyty w muzeum. Jako relacjonowanie przebiegu wizyty uznaje się odniesienie do, np.

- wydarzeń/czynności, które miały miejsce w trakcie wizyty, np. *I came to the museum in the morning, bought a ticket and started the tour.* („odniósł się i rozwinął”) *During my visit I listened to the audio guide.* („odniósł się”); *When I was looking at some old documents, my history teacher came up to me.* („odniósł się i rozwinął”)
- czasu/etapów zwiedzania, np. *I spent there the whole day.* (odniósł się)
- osób z którymi zwiedzał muzeum i/lub innych zwiedzających, np. *When I entered the hall I saw lots of visitors watching the old photographs* („odniósł się i rozwinął”);
- eksponatów, które widział, np. *I saw old photos of the town and the sculpture of the first president of the town.* (odniósł się i rozwinął)

Samo poinformowanie, że zdający zwiedzał/zwiedził muzeum, **nie jest traktowane** jako realizacja tego podpunktu polecenia oraz **nie jest elementem rozwijającym**.

Jako **element rozwijający** ten podpunkt polecenia akceptowane są, np.:

- zalety/korzyści uzyskane dzięki wizycie w muzeum
- opisanie atmosfery podczas wizyty
- opinie/wrażenia/reakcje dotyczące wizyty,

**pod warunkiem**, że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli relacjonuje przebieg wizyty, np. *We chose a tour guide, spent with him the whole afternoon and learnt a lot about the origin of our town; When I entered the first room I was struck by the extraordinary atmosphere of this place. I looked at the collection of old clothes; As the first guest I got a free ticket and could see all the exhibitions. Each room was equally interesting and each exhibit was heartwarming.*

Wymagane jest użycie **czasu przeszłego**. Jeżeli zdający realizuje ten podpunkt polecenia w czasie teraźniejszym, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy, np. *During my visit I see old furniture and paintings.* (R->O)

**Nie akceptuje się** odpowiedzi, w której zdający nie relacjonuje przebiegu wizyty, np.

- przekazuje tylko fakty dotyczące muzeum, np. *In the museum there is a café and a souvenir shop; The museum is big. It has two floors; In the museum there are multimedial screens with exhibitions.*

| nie odniósł się                               | odniósł się                               | odniósł się i rozwinął                                                                                        |
|-----------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I visited the museum.                         | At first, I looked at old maps.           | I visited all the rooms and spent most of my time reading the descriptions of the exhibits.                   |
| In the museum you can see helmets and swords. | At the entrance they gave me a guidebook. | After entering the museum, first I saw old furniture and kitchen equipment from the 16 <sup>th</sup> century. |

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, **poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem**, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

• **opisz eksponat, który najbardziej Cię zainteresował**

**5.1. Zdający opisuje [...] przedmioty, miejsca [...].**

**Należy uznać** każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający opisuje eksponat, który najbardziej go zainteresował, np. *The old maps of our town were the most interesting. They were a bit torn but readable.* („odniósł się i rozwinął”)

Opis eksponatu może odnosić się do takich cech jak, np.

- wygląd (rozmiar, kształt, kolor, materiał, stan, itp.) *The thing that caught my attention was an old diary. It had a brown cover with golden letters.* (odniósł się i rozwinął)
- przeznaczenie (do czego służył/ przez kogo był wykorzystywany), np. *My favourite exhibit was a porcelain tableware set used by a famous aristocrat.* (odniósł się i rozwinął)
- pochodzenie/wiek, np. *One of the most amazing attractions was a castle built in 1530.* (odniósł się)

Akceptowane są również komunikatywne odpowiedzi, w których zdający

- porównuje eksponat z innymi przedmiotami, np. *The thing that interested me the most was a bike from 18<sup>th</sup> century which looked like a wheelchair.* (odniósł się i rozwinął)

Nie jest wymagane użycie słowa exhibit, pod warunkiem, że z kontekstu wynika, że zdający opisuje element, który najbardziej go zainteresował w muzeum.

Samo poinformowanie, **który eksponat zaniepokoił zdającego najbardziej**, bez żadnego elementu opisu, **nie jest uznawane jako realizacja tego podpunktu polecenia**, np. *I saw some maps.* (nie odniósł się); *The most interesting was a portrait.* (nie odniósł się); **ALE** *The most interesting was a portrait of a young man.* (odniósł się); *There was an interesting portrait of a young man with black long hair. I loved it.* (odniósł się i rozwinął);

Jeżeli zdający opisuje eksponat, który widział w muzeum, **ALE** z kontekstu pracy nie wynika, że był to eksponat, który **zainteresował go najbardziej**, to taka realizacja tego podpunktu polecenia **kwalifikowana jest na poziom niższy**, np. *In one of the rooms there was a gold chair. It was big and maybe comfortable.* (R->O), **ALE** *In one of the rooms I saw was a gold chair. It was big and maybe comfortable. I'd like to have it in my room.* (odniósł się i rozwinął)

W opisie eksponatu **nie** jest wymagane użycie czasu przeszłego. *I was fascinated with a sculpture. It presents a grey wolf which is a symbol of our town.* („odniósł się i rozwinął”)

| nie odniósł się                       | odniósł się                                            | odniósł się i rozwinął                                                                          |
|---------------------------------------|--------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| There was nothing interesting for me. | I liked an old photo of our town.                      | I was delighted when I saw this model of the main street. It was full of renaissance buildings. |
| I saw some documents.                 | The thing that drew my attention was an antique clock. | The thing that drew my attention was an antique silver clock that looked like new.              |

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, **poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem**, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

- poinformuj o wydarzeniu, które to muzeum zamierza zorganizować w najbliższej przyszłości.

#### 5.8. Zdający przedstawia [...] plany na przyszłość.

**Należy uznać** każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do wydarzenia, które muzeum zamierza zorganizować w przyszłości np. nowej wystawy, wernisażu, konkursów, wykładów, filmów, wydarzeń społecznych, zajęć edukacyjnych, akcji charytatywnych, np. *Our museum is going to organize workshops where visitors can learn how to paint under the guidance of local artists.* (odniósł się i rozwinął). *Next month in the museum it will be possible to use VR headset and experience virtual journeys around our town 100 years ago.* (odniósł się i rozwinął)

Wymagane jest użycie **czasu przyszłego** i/lub wyrażień/konstrukcji wskazujących, że wskazane wydarzenie odbędzie się w przyszłości, np. *Our museum plans to organize a competition for young people on the history of our town.* (odniósł się i rozwinął); *There will be a museum night next week.* (odniósł się)

Jeżeli zdający realizuje ten podpunkt polecenia **w czasie przeszłym**, to taka realizacja tego podpunktu polecenia nie jest akceptowana, np. *Last week in the museum there was a workshop.* (nie odniósł się)

Nie jest wymagane poinformowanie, że wydarzenie, które muzeum zamierza zorganizować odbędzie się w **najbliższej** przyszłości, **pod warunkiem**, że z kontekstu pracy wynika, że jest to kolejne/przyszłe wydarzenie.

Jako **element rozwijający** ten podpunkt polecenia akceptowane są, np.

- korzyści/efekty zaplanowania przez muzeum nowego wydarzenia, np. *Thanks to the lectures planned by the museum our citizens will be able to learn unexpected facts about the history of our town.* (odniósł się i rozwinął)

**Nie akceptuje** się odpowiedzi, w której zdający, nie informuje o żadnym wydarzeniu, które muzeum zamierza zorganizować, np. *I don't know if the museum will organize any new events.*

| nie odniósł się                                          | odniósł się                                        | odniósł się i rozwinął                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| There are no plans for the new events.                   | In the museum space there will be an art market.   | The museum intends to organize a Masquerade Ball during which guests will be dancing in costumes and masks similar to those used in Venice. |
| On Monday there was an interview with a local architect. | Soon the museum will offer an outdoor film series. | During summer there will be organized a camp for children. Parents will probably love to send their children there.                         |

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, **poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem**, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

**Przykłady podane w powyższych tabelkach zaczerpnięto z prac zdających. Zachowano w nich błędy.**

***Spójność i logika wypowiedzi***

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

|             |                                                                                                                                   |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 p.</b> | wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu |
| <b>1 p.</b> | wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu                               |
| <b>0 p.</b> | wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów               |

## Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
  - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem.
  - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
  - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny).
  - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
  - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
  - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

## Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

|             |                                                                                                                                                        |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 p.</b> | zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań |
| <b>1 p.</b> | ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości                                    |
| <b>0 p.</b> | bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe                                              |

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym 2023/24 na poziomie **A2+** (w skali ESOKJ).
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły*, *interesujący*, *fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

## Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

|             |                                                                                                                                                                                           |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 p.</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• brak błędów</li> <li>• nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację</li> </ul>                            |
| <b>1 p.</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację</li> <li>• bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji</li> </ul> |
| <b>0 p.</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• liczne błędy często zakłócające komunikację</li> <li>• bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację</li> </ul>                 |

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

## Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

| rodzaj błędu                                  | sposób oznaczenia                           | przykład                                 |
|-----------------------------------------------|---------------------------------------------|------------------------------------------|
| błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)       | podkreślenie linią prostą                   | Marek <u>lubić</u> czekoladę.            |
| błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu      | znak √ w miejscu brakującego wyrazu         | Marek √ czekoladę.                       |
| błąd ortograficzny                            | otoczenie wyrazu kołem                      | Słońce <u>gżeje</u> .                    |
| błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie | podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem | Słońce <u>gzać</u> w lecie.              |
| błędy w spójności / logice                    | podkreślenie linią falistą                  | Założyłem kurtkę <u>bo było gorąco</u> . |

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

## Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
  - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych, za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź lub wybrane podpunkty polecenia nie będą podlegały ocenie.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
7. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
9. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, z dysortografią, z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
10. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *band*, np. *film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” magazine*.  
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią

fałszywą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

### Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), *1780* (1 wyraz), *10.01.2015* (1 wyraz), *10 January 2015* (3 wyrazy).
2. Formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.) liczone są jako jeden wyraz.
3. Jako jeden wyraz liczone są
  - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
  - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
  - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. W liczbie wyrazów bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty*. – 4 wyrazy.